

Sygn. akt V KO 44/22

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stęпка

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 13 lipca 2022 r.

w sprawie D. M.

wniosku skazanego o wznowienie postępowania
prawomocnie zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 30 września 2020 r., w sprawie o sygn. akt II AKa [...],
zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w S.
z dnia 2 października 2019 r., sygn. akt II K [...],
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

Dnia 29 kwietnia 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo skazanego D. M., w którym zwrócił się o wznowienie w/w postępowania oraz ustanowienie obrońcy z urzędu celem sporządzenia stosownego wniosku. Wnioskodawca podniósł, że jest osobą niewinną i został skazany wskutek pomyłki sądowej. W jego ocenie w sprawie pojawił się nowy dowód, a to świadek G. F., który miałby posiadać istotne wiadomości w sprawie. Ponadto podniósł, że zaniechano przesłuchania świadków „K. i A.”, których nazwisk nie zna, a którzy są jego zdaniem podejrzanymi o dopuszczenie się zabójstwa i ukrycia zwłok A. J.. Wskazał też takie osoby, jak J. V. i K. H., bez bliższej precyzji, co miałyby wynikać z ich oświadczeń. Natomiast analiza poprzednich postanowień Sądu Najwyższego o

sygnaturach III KO 75/21 i III KZ 6/22, w sprawach, w których odmówiono przyjęcia podobnego wniosku skazanego D. M. wobec jego oczywistej bezzasadności dowodzi, że była konkubina skazanego K. H. miałyby być kolejną podejrzaną o przedmiotowe zabójstwo, natomiast J. V. miał kierować pod adresem wnioskodawcy groźby. W podsumowaniu skazany wniósł o wznowienie postępowania i „znalezienie prawdziwego sprawcy”.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Zgodnie z przepisem art. 545 § 3 k.p.k. sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, bez wzywania strony do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność. Co istotne i co należy wyraźnie podkreślić to fakt, że w trybie art. 545 § 3 k.p.k. sąd nie rozpoznaje merytorycznie wniosku i nie bada także jego zasadności pod kątem ewentualnych podstaw wznowienia. Natomiast wniosek taki podlega kontroli o charakterze *quasi* formalnym, pod kątem hipotetycznej możliwości wznowienia (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15, OSNKW 2016, z. 1, poz. 5*).

Odnosząc powyższe uwagi do realiów rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że skierowane przez skazanego D. M. pismo nie zawiera argumentacji, która pozwoliłaby na ustalenie, na jakiej podstawie wnosi on o wznowienie przedmiotowego postępowania. Postępowanie wznowieniowe nie służy poszukiwaniu kolejnych dowodów przez Sąd Najwyższy dla stwierdzenia, czy prawomocny skazujący wyrok jest prawidłowy.

Należy przypomnieć, że wniosek o wznowienie postępowania prawomocnie zakończonego może opierać się jedynie na konkretnie wskazanych przesłankach, wymienionych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. i art. 540b k.p.k. Zgodnie z art. 540 § 1 k.p.k. postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznawia się, jeżeli: 1) w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia; 2) po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że: a) skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze; b) skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary

albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary; c) sąd umorzył lub warunkowo umorzył postępowanie karne, błędnie przyjmując popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu.

Okoliczności, które skarżący wskazuje, nie stanowią nowych faktów lub dowodów w rozumieniu art. 540 § 1 k.p.k. i nie mogą z wysokim stopniem prawdopodobieństwa wskazywać, że to inna osoba popełniła przestępstwo przypisane D. M.. Skazany formułuje bardzo ogólne zarzuty, nie wskazując żadnych konkretnych informacji, które mogłyby podlegać zbadaniu. W tej sytuacji nie ma nawet możliwości zweryfikowania, czy istotnie te okoliczności miały miejsce – a dopiero stwierdzenie ich wystąpienia mogłoby przesądzić o potrzebie rozważenia konieczności wznowienia postępowania. Oczywistym jest przy tym, że wskazane okoliczności nie tylko musiałyby zaistnieć realnie, ale i wywrzeć wskazany w treści ustawy wpływ na treść wydanego orzeczenia. Wniosek o wznowienie postępowania nie może bowiem opierać się na żądaniu skazanego ponownej oceny przeprowadzonego materiału dowodowego i kwestionowaniu wiarygodności świadków oraz innych zebranych dowodów. Oceny dowodów mogą dokonać jedynie sądy powszechne, bezpośrednio obcujące z danym dowodem, które już wypowiedziały się w sprawie, a nie sąd orzekający w trybie wznowieniowym, czy kasacyjnym.

Wszystkie te okoliczności, oceniane w kontekście art. 545 § 3 k.p.k., przesądzają o oczywistej bezzasadności złożonego wniosku skazanego D. M. o wznowienie postępowania. Należy jednak zauważyć, iż złożenie wniosku o wznowienie postępowania na korzyść skazanego nie jest ograniczone żadnym terminem, zatem może on to uczynić po zebraniu odpowiednich środków oraz zleceniu sporządzenia wniosku ustanowionemu przez siebie adwokatowi lub radcy prawnemu, o ile obrońca uzna, że powody do wznowienia rzeczywiście zachodzą – jako że wniosek o wznowienie postępowania powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata lub radcę prawnego.

Na koniec należy zauważyć, że w sytuacji, gdy z wniosku o wznowienie postępowania złożonego osobiście przez stronę wyraźnie wynika jego oczywista bezzasadność, to wówczas nie ma potrzeby rozpoznawania złożonego

równocześnie wniosku o wyznaczenie z urzędu adwokata albo radcy prawnego do sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania.

W tych okolicznościach Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.

[as]